



НАРОДНА БАНКА СРБИЈЕ
СЕКТОР ЗА ПОСЛОВЕ С ГОТОВИНОМ

**ИЗВЕШТАЈ О ОТКРИВЕНИМ
ФАЛСИФИКОВАНИМ НОВЧАНИЦАМА**

Јануар–септембар 2015.

Октобар 2015.

Садржај:

1. Експертиза готовог новца	2
2. Експертиза ефективног страног новца	4
3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца.....	6

1. Експертиза готовог новца

У првих девет месеци текуће године, у поступку експертизе новца примљеног под сумњом да је фалсификован откривено је укупно 3.995 фалсификованих новчаница готовог новца, што је два и по пута више него у истом периоду претходне године, када су откривена 1.622 комада тих новчаница. Посматрано у номиналном износу, то повећање износи скоро три пута (5.175.120,00 динара у периоду јануар–септембар 2015. у односу на 1.755.620,00 динара у истом периоду 2014). Апоенска структура откривених фалсификованих новчаница готовог новца дата је у Табели 1.

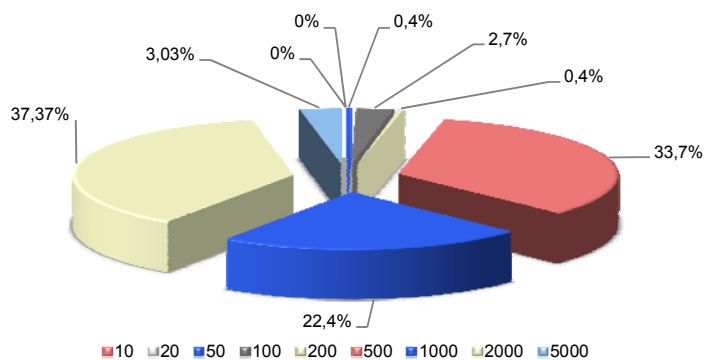
Табела 1. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–септембар 2015.
(у комадима)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Комада	121	1.493	896	1.347	16	107	14	1	0	3.995
Учешће у %	3,03	37,37	22,4	33,7	0,4	2,7	0,4	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

У структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, доминантно учешће имају фалсификоване новчанице од 2000 динара, затим 500 и 1000 динара (Графикон 1). Процентуално изражено, та три апоена заједно чине 93,5% броја фалсификата новчаница готовог новца.

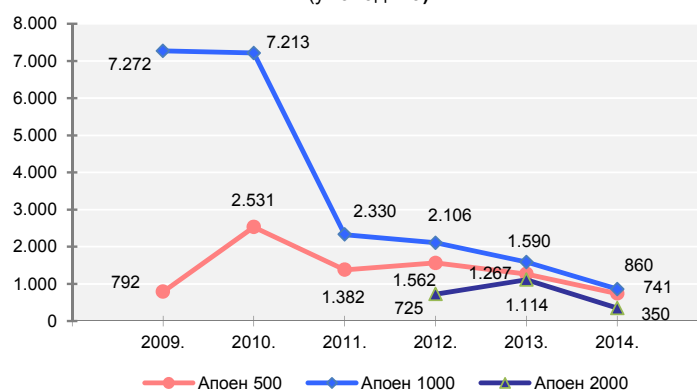
Графикон 1. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца у периоду јануар–септембар 2015.
(у комадима)



Извор: Народна банка Србије.

На Графикону 2. приказано је кретање броја комада откривених фалсификата та три најзаступљенија апоена динара у последњих шест година.

Графикон 2. Најчешће фалсификовани апоени готовог новца
(у комадима)



Извор: Народна банка Србије.

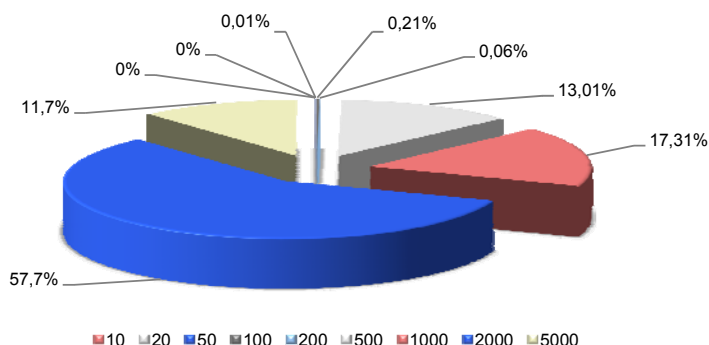
Када се посматра вредносно, у структури откривених фалсификата новчаница готовог новца, највећи је удео новчаница од 2000 динара, затим 1000, 500 и 5000 динара (Табела 2. и Графикон 3). Процентуално изражено, та четири апоена заједно чине 99,7% фалсификата готовог новца.

Табела 2. Преглед откривених фалсификованих новчаница готовог новца, јануар–септембар 2015.
(у хиљадама динара)

Апоен	5000	2000	1000	500	200	100	50	20	10	Укупно
Износ	605	2.986	896	673,5	3,2	10,7	0,7	0	0	5.175,1
Учешће у %	11,7	57,7	17,31	13,01	0,06	0,21	0,01	0	0	100

Извор: Народна банка Србије.

Графикон 3. Апоенска структура фалсификованих новчаница готовог новца у периоду јануар–септембар 2015.
(номинална вредност)



Извор: Народна банка Србије.

Ако ставимо у однос откривене фалсификоване новчанице готовог новца с готовим новцем у оптицају, који је на дан 30. септембра 2015. износио 286,3 милиона комада новчаница, или 154,5 милијарди динара (Табела 3), видимо да је на милион комада оригиналних новчаница у оптицају откривено 13,95 комада фалсификованих новчаница готовог новца, тј. на милијарду динара у оптицају откривено је 33.495,3 динара фалсификованог новца.

Апоен	Комада	Износ у RSD
5000	2.743.225	13.716.125.000
2000	28.987.284	57.974.568.000
1000	63.743.882	63.743.882.000
500	19.823.832	9.911.916.000
200	19.787.702	3.957.540.400
100	24.957.910	2.495.791.000
50	25.823.790	1.291.189.500
20	40.770.089	815.401.780
10	59.626.052	596.260.520
Укупно:	286.263.766	154.502.674.200

Извор: Народна банка Србије.

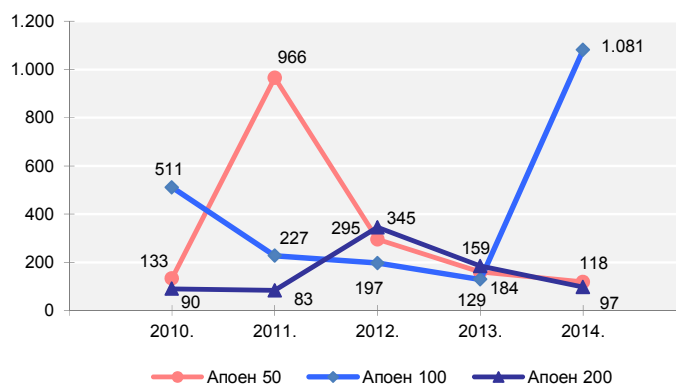
2. Експертиза ефективног страног новца

У периоду јануар–септембар 2015. године, у поступку експертизе новчаница примљених под сумњом да су фалсификати откривен је 1.961 комад фалсификованих новчаница ефективног страног новца, што је 2,7 пута више него у истом периоду 2014. године, када је откривено 717 комада тих новчаница. Валутна и апоенска структура приказане су у Табели 4.

Табела 4. Преглед откривених фалсификованих новчаница ефективног страног новца, јануар–септембар 2015. (у комадима)															
Валута	EUR							Укупно	USD				Укупно	Остало	Укупно
Апоен	500	200	100	50	20	10	5	EUR	100	50	20	1	USD		
Комада	242	163	191	478	54	11	2	1.141	789	2	7	1	799	21	1.961
Учешће у %	12,3	8,3	9,7	24,4	2,8	0,6	0,1	58,2	40,2	0,1	0,3	0,1	40,7	1,1	100
Извор: Народна банка Србије.															

У посматраном периоду откривен је укупно 1.141 комад фалсификованих новчаница евра, што је преко три пута више него у првих девет месеци претходне године, када је евидентиран 341 комад тих новчаница. Однос броја комада најчешће фалсификованих апоена евра од 50, 100 и 200 евра у последњих пет година приказан је на Графикону 4.

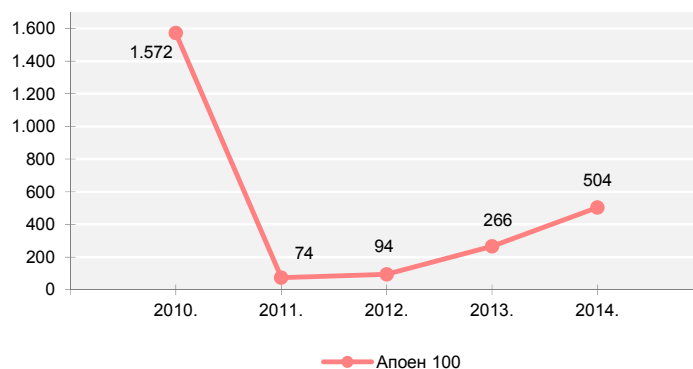
Графикон 4. Најчешће фалсификовани апоени EUR
(у комадима)



Извор: Народна банка Србије.

У првих девет месеци ове године откривено је 799 фалсификованих новчаница америчког долара, што је преко два пута више него у истом периоду претходне године, када су евидентирана 353 комада тих новчаница. Од јануара до септембра ове године евидентиран је претежно фалсификат апоена од 100 долара. Графикон 5. приказује кретање броја комада откривених фалсификата тог апоена у претходних пет година.

Графикон 5. Најчешће фалсификовани апоен USD
(у комадима)



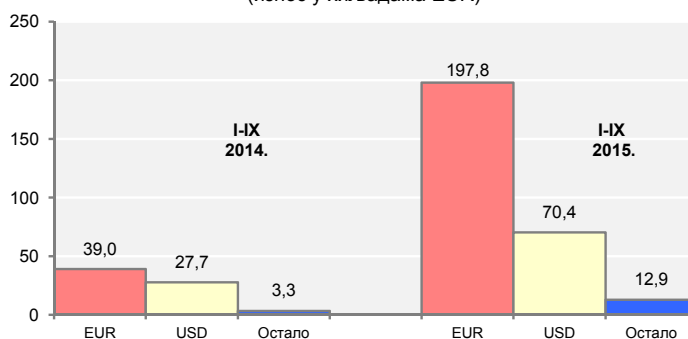
Извор: Народна банка Србије.

Групу валута „Остало“ у Табели 4. чине фалсификоване новчанице четири валуте: швајцарског франка (13 комада), немачке марке (пет комада), британске фунте (два комада) и конвертибилне босанске марке (један комад).

Посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута ефективног страног новца у укупно откривеним фалсификованим новчаницама ефективног страног новца, као и њихов однос са истим периодом претходне

године, најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима (Графикон 6).

**Графикон 6. Утврђени фалсификати новчаница
ефективног страног новца
јануар–септембар 2014. и 2015.**
(износ у хиљадама EUR)

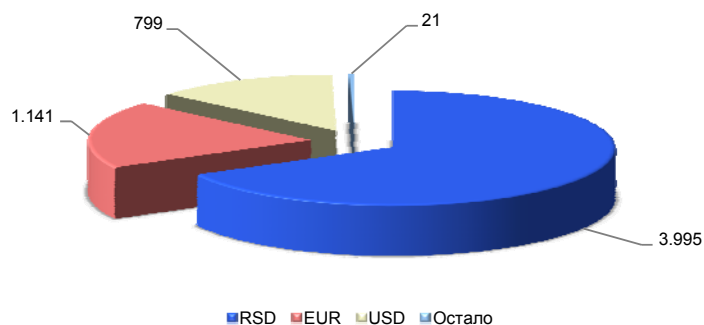


Извор: Народна банка Србије.

3. Однос откривених фалсификованих новчаница готовог новца и ефективног страног новца

У укупно откривеним фалсификованим новчаницама у периоду јануар–септембар 2015. године, однос броја комада откривених фалсификованих новчаница домаће валуте и страних валута дат је у Графикону 7.

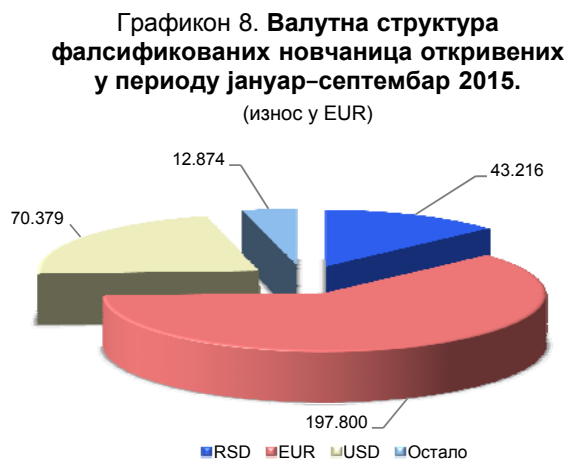
**Графикон 7. Валутна структура
фалсификованих новчаница откривених
у периоду јануар–септембар 2015.**
(у комадима)



Извор: Народна банка Србије.

Како се може видети, највећи је удео откривених фалсификованих новчаница домаће валуте (67,1%) у односу на учешће откривених фалсификованих новчаница страних валута.

Међутим, посматрано по номиналној вредности, удео фалсификата појединих валута у укупно откривеним фалсификованим новчаницама у првих девет месеци 2015. најбоље ћемо сагледати ако вредности појединих валута изразимо у еврима (Графикон 8).



Извор: Народна банка Србије.

Може се видети да је доминантан удео откривених фалсификованих новчаница евра (61%), затим америчког долара (21,7%) и домаће валуте (13,3%).